

COMITÉ VOOR DE VERKIEZING VAN ONAFHANKELIJKE KAMERLEDEN M A N I F E S T

DE VERWORDING VAN DEN STRIJD der politieke partijen — in Nederland toch reeds gegroepeerd naar verouderde en dus onwerkelijke scheidingslijnen — heeft bij ons volk de opvatting bevorderd, dat behartiging van economische belangen om hun zelfs wil een begerlijk einddoel is.

⊗ Deze averechtsche opvatting werd de bodem, waarop de politiek der huidige partijen met haar scherp gevoerde onderlinge concurrentie kon tieren. Deze bestaat voor een groot deel uit het tegen elkaar opbieden om groeps- en andere kleine belangen te behartigen, omdat dit den luidsten weerklink vindt in den tegenwoordigen geestestoestand, die met stoffelijke wenschen is overvuld. Groote richtingslijnen zijn in deze politiek teloor gegaan. En de geestelijk belangrijke, doch in getal kleine groepen van kunstenaars en intellectueelen zijn van deze politiek meer en meer het slachtoffer geworden.

⊗ Wij achten het in 's lands belang, dat, nu aldus het materieele overmatig sterk naar boven is gekomen, de juiste verhouding van stoffelijke en geestelijke waarden worde hersteld.

⊗ Noodig oordeelen wij hiertoe, dat in de volksvertegenwoordiging afgevaardigden worden gebracht, die, los van knellend partijverband of -program, in de aangelegenheden van staatsbestuur zelfstandig zullen oordeelen en handelen, hierbij geleid en uitsluitend gebonden door de overtuiging, dat in laatste instantie de GEESTELIJKE VERHEFFING van een volk het einddoel van alle politiek is.

⊗ Ook wij achten economische welvaart een met alle kracht, ook in het staatsbeleid, na te streven goed. Die welvaart kome ten bate van alle lagen der bevolking. Wij ontkennen echter, dat dit een einddoel zou zijn, en oordeelen het noodzakelijk, dat de overweging van elken economischen maatregel van deze waarheid uitga, dat economische welvaart vooral van waarde is als een der voorwaarden voor den opbloei eener krachtige beschaving.

⊗ De politiek zal, juist in deze jaren van maatschappelijke en zedelijke depressie, van noodzakelijke sterke beperking der uit-

gaven, niet uitsluitend economisch, maar ook en vooral cultureel behooren te zijn. Wij verstaan onder een cultureele politiek niet in de eerste plaats die zorg voor religie, wetenschap, kunst en geestelijke en lichamelijke volksontwikkeling, welke zich in subsidies en dergelijke gebrekkige middelen uit, maar een staatkundig beleid met wijder perspectief, dat aan ieder — man en vrouw — de mogelijkheden biedt, deel te hebben, scheppend of ontvangend, aan de hoogste geestelijke goederen.

☒ Voor iedere begaafdheid de blijdschap der vrije ontplooiing, voor een ieder de vreugde van het beschavingsbezit.

☒ Cultureele politiek is de weerspiegeling van een ideëele levensbeschouwing, in tegenstelling tot eene op het materieele gericht. Voor hare doorvoering vereischt zij in hare woordvoerders zuiverheid bij de formuleering hunner oordeelen, door geen nevenbedoelingen of nevenbelangen gekleurd, en vrijheid, dat is onafhankelijkheid van anderer doeleinden of oogmerken, bij hun kritiek op het regeeringsbeleid.

☒ Wie naar deze beginselen als vertegenwoordiger in het parlement de groote vraagstukken van regeeringsbeleid uit een cultureel oogpunt beschouwt, zal hierdoor reeds zuiverend werken op het oordeel, ingegeven door partijoverwegingen. Hij zal krachtens zijn standpunt aan dezen eisch der grondwet kunnen beantwoorden, dat hij een vertegenwoordiger zij voor het GEHEELE Nederlandsche volk.

☒ Hij zal daartoe een groote mate van vrijheid behoeven om naar eigen geweten en inzicht te handelen, en dus niet gebonden mogen zijn aan het wachtwoord van een partij. Hij zal zijn gezag uitsluitend moeten ontleenen aan het vertrouwen zijner kiezers in zijn bekwaamheden en karakter.

☒ De kiezer moet vrij zijn, dien man te KIEZEN. Vindt hij dezen onder de kandidaten van zijn partij, dan dient de kracht van zijn voorkeurstem niet — zooals na de jongste wijziging der kieswet het geval is — te worden verlamd door bepalingen, die er op gericht zijn, voorschriften van een partijbestuur of overwegingen van partijbelang den doorslag te doen geven.

☒ Van de tienduizenden, die buiten partijverband staan, en van de duizenden, voor wie de nadruk, welken onze kieswet op het partijverband legt, te beklemmend is, vragen wij aandacht voor onze lijst van kandidaten, staande buiten eenig partijverband, op wie ieder kiezer, onafhankelijk van de alphabetische volgorde dezer lijst, zijn stem naar eigen inzicht kan uitbrengen.

☒ Alle candidaten van deze lijst hebben bij de aanvaarding der candidatuur het uit hunne en onze overtuiging ontspruitend voorbehoud gemaakt, dat zij van den zetel, die hun krachtens de bepalingen der kieswet mocht worden toebedeeld, afstand doen ten behoeve van hen, die op onze lijst de meeste stemmen hebben verworven.

☒ Door het uitbrengen van zijn stem op één van hen, kiest de kiezer, die zich met deze onze opvattingen vereenigt, een vertegenwoordiger in 's lands raadszaal, die ook een vertegenwoordiger is van het hooge beginsel, waarvan wij uitgaan.

☒ De volgende personen hebben zich bereid verklaard een candidatuur te aanvaarden:

Jhr. Mr. E. A. VAN BERESTEYN, 's-Gravenhage.

Dr. E. BONEBAKKER, Eindhoven.

Dr. JAN KALF, 's-Gravenhage. **

Dr. J. VAN LEEUWEN, Utrecht.

J. G. MOOJEN, 's-Gravenhage.

Mr. J. F. VAN ROYEN, 's-Gravenhage. **

Prof. Dr. R. H. SALTET, Amsterdam.

L. SIMONS, 's-Gravenhage.

Dr. CATHARINE VAN TUISSENBROEK, Amsterdam.

Ds. H. G. VAN WIJNGAARDEN, Amsterdam.

** Candidaat voorgesteld door het Comité van Kunstenaars.

☒ Wij doen thans in het openbaar een beroep op allen, die met onze bedoelingen instemmen, ons krachtig te steunen en met ons te ijveren voor de verkiezing van de op onze lijst geplaatste candidaten.

☒ Bewijzen van instemming worden gaarne ontvangen aan het Secretariaat.

HET COMITÉ

voor de verkiezing van onafhankelijke Kamerleden:

BESTUUR:

Dr. P. C. MOLHUYSEN.
Prof. Dr. G. W. KERNKAMP.
Prof. Dr. A. H. BLAAUW.
Prof. Dr. H. BRUGMANS.
J. FÖRSTER.
Dr. H. E. GREVE.

Dr. H. G. HAMAKER.
Jkvr. Dr. C. H. DE JONGE.
Mr. S. S. DE KOE.
Prof. Dr. J. VETH.
Prof. Dr. W. VOGELSANG.
D. S. VAN ZUIDEN, Secretaris.

LEDEN:

Dr. P. VAN ANROOY.
Dr. A. C. ANTUSCH.
Prof. J. VAN BAREN.

Mr. N. BEETS
Prof. Dr. J. F. v. BEMMELEN.
Dr. J. BERG.